

ЗАКОН ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ

Глава I

Общи положения

Предмет

Чл.1. Този закон урежда:

1. условията, реда и процедурите по уведомяване съгласно чл. 108, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ С 326 от 26 октомври 2012 г.) за предоставяне на държавни помощи;
2. категориите държавни помощи, съвместими с Вътрешния пазар;
3. задължението за докладване, събиране, регистриране и съхраняване на данни;
4. възстановяването на неправомерна и несъвместима помощ;
5. оценката на държавните помощи, за които не е задължително уведомяване на Европейската комисия, за съответствие с правилата за групово освобождаване или с приложимите актове на Европейския съюз;
6. съдебното производство и взаимодействието на съдилищата с органите на Европейската комисия и Съда на Европейския съюз по делата за държавна помощ.

Обхват

Чл.2. (1) Този закон се прилага по отношение на:

1. индивидуалните държавни и минимални помощи;
2. схемите за държавна и минимална помощ.

(2) Този закон се прилага и по отношение на държавните помощи, за които Европейската комисия установява с регламенти и решения, че могат да бъдат освободени от изискване за уведомяване, доколкото в специален закон не е предвидено друго.

Чл.3. Този закон не се прилага по отношение на мерки за държавни помощи и минимални помощи, пряко свързани с производството или търговията с оръжие, мунициии и военни материали, които са предназначени за строго военни цели.

Съвместимост

Чл.4. Предоставянето на държавна помощ е несъвместимо с Вътрешния пазар, освен в изрично предвидени в Договора за функционирането на Европейския съюз случаи.

Чл.5. (1) Предоставянето на държавна помощ е съвместимо с Вътрешния пазар, когато помощта:

1. има социален характер и се предоставя на отделни потребители, при условие че помощта се оказва без дискриминация относно произхода на съответните стоки или

2. е предназначена да отстрани щетите, причинени от природни бедствия или други извънредни събития.

(2) Държавна помощ по ал. 1 се предоставя при условията и по реда на този закон.

Чл.6. (1) Предоставянето на държавна помощ може да бъде прието за съвместимо с Вътрешния пазар, когато помощта:

1. насърчава икономическото развитие на райони с ниско жизнено равнище или с висока безработица;

2. подпомага изпълнението на проект със значителен икономически интерес за Европейския съюз или за преодоляване на съществени трудности в икономиката на Република България;

3. подпомага развитието на определени стопански дейности или отделни икономически райони, доколкото не се засягат търговските условия в степен, която противоречи на общия интерес;

4. подпомага насърчаването на културата и опазването на културното и историческото наследство, ако не засяга търговските условия и конкуренцията в Европейския съюз до степен, която противоречи на общия интерес;

5. е разрешена с решение на Съвета на Европейския съюз (Съвета), по предложение на Европейската комисия.

(2). Държавна помощ по ал. 1 се предоставя при условията и по реда на този закон.

Принципи

Чл.7. (1) Предоставянето на държавна помощ се осъществява при съобразяване със следните основни принципи:

1. необходимост – ориентиране на помощта към сфери на дейност, в които е необходимо съществено подобрение или развитие, което не може да се осъществи при нормални пазарни условия;

2. целесъобразност – осигуряване на принос за постигане на цел от общ интерес за Европейския съюз, включително при съпоставяне на действителните и очакваните резултати от въвеждането на мярката;

3. пропорционалност и ефективност – изискванията трябва да са подходящи за постигане на преследваната цел и не трябва да надхвърлят необходимото за нейното постигане, като се целят максимални резултати с най-малък размер помощ;

4. прозрачност – осигуряване на правила за публичност при предоставянето и разходването, пряко или чрез други лица, на публични средства, по начин, който позволява достъп, употреба и анализ на информация за финансовите взаимоотношения и който дава възможност за извършване на наблюдение, координация и контрол;

5. балансираност – достигане на положителен баланс на мярката при отчитане на отрицателните ефекти върху конкуренцията;

6. съпоставимост - избор на подходящ и в най-малка степен влияещ върху конкуренцията инструмент на помощта за постигане на целта ѝ;

7. стимулиращ ефект - положителна промяна в поведението и дейността на получателя на помощта, така че той да осъществи съответната дейност, която не би предприел без помощ или би я предприел, но по ограничен или различен начин.

(2) Стимулиращият ефект се определя съобразно критериите, установени в съответния акт от законодателството на Европейския съюз, въз основа на който се предоставя помощта.

(3) В случаите, когато в акта по ал. 2 не са установени критерии, стимулиращият ефект се обосновава най-малко чрез сравнителен анализ на ситуацията с и без помощ.

(4) Съобразяването с принципите по ал. 1 се мотивира писмено от администратора на помощ, когато това е приложимо, съобразно изискванията, установени в съответния акт от законодателството на Европейския съюз, въз основа на който се предоставя помощта. Мотивите са неразделна част от мярката за помощ.

Глава II

Органи отговарящи за държавните помощи

Обща компетентност

Чл.8. (1) Министърът на финансите е националният орган, който отговаря за наблюдението, прозрачността и координацията на държавните помощи на национално, областно и общинско равнище, с изключение на схемите на държавна помощ или минимална помощ и индивидуалните държавни помощи или минимални помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството.

(2) В изпълнение на правомощията си по ал.1 министърът на финансите:

1. осъществява наблюдението, координацията и взаимодействието с Европейската комисия и администраторите на помощ в областта на държавните и минималните помощи;

2. приема, разглежда и оценява пълнотата и качеството на уведомленията за държавна помощ за съответствие със законодателството в областта на държавните помощи;

3. дава становища и наблюдава проектите за нови и измененията на съществуващите помощи за съответствие с провежданата в Европейския съюз и в Република България политика по отношение на държавните помощи;

4. съгласува и изпраща уведомленията за държавни помощи до Европейската комисия;

5. оценява държавните помощи, попадащи в обхвата на груповото освобождаване;
6. дава становища относно мерките освободени от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия, както и относно минималните помощи;
7. изготвя уведомление за регионална карта на държавните помощи до Европейската комисия, съдържащо предложение за максималния интензитет на регионалната помощ и на специфичния местен обхват на районите в Република България, приемливи за регионална помощ;
8. осигурява прозрачност на държавните помощи като изисква, обобщава и съхранява информация от всички администратори на помощ, включително за минималните помощи, и съхранява обобщената информация за тях;
9. съставя годишен доклад и тематични доклади за държавните помощи и ги изпраща на Европейската комисия;
10. координира и подпомага администраторите на помощ с оглед изпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз и на Република България в областта на държавните помощи;
11. координира действията във връзка с възстановяването на неправомерна и несъвместима държавна помощ и възстановяването на неправилно използвана държавна помощ, включително за държавните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството;
12. дава становища по проекти на нормативни и ненормативни актове, свързани с уреждане на отношения в областта на държавните помощи;
13. участва в дейността на работните органи на Европейската комисия по въпросите на държавните помощи;
14. дава методически указания по прилагането на този закон, нормативните актове по неговото прилагане и законодателството в областта на държавните помощи;
15. предприема мерки за развитието и усъвършенстването на режима в областта на държавните помощи и за осигуряването на прозрачност.

Специална компетентност

Чл.9. (1) Министърът на земеделието и храните е органът който осъществява наблюдението, координацията и взаимодействието с Европейската комисия в областта на държавните помощи в земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството;

(2) В изпълнение на правомощията си по ал. 1 министърът на земеделието и храните:

1. Разработва съдържанието, конкретните параметри и механизмите за предоставяне и контрол на всяка помощ в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството;
2. Оценява въздействието на помощите в областта на земеделието, горското стопанство и рибарството;
3. Изпраща уведомленията за държавни помощи в земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството до Европейската комисия;

4. Съставя годишни доклади за държавните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството и ги изпраща до Европейската комисия;

5. Дава становища относно държавните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството, както и относно минималните помощи в тези отрасли;

6. Дава становища по предложения и проекти за ново или за промени в съществуващото законодателство по държавните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството;

7. Участва в дейността на работните органи на Европейската комисия по въпросите на държавните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството.

Глава III

Администратор на помощ

Чл. 10 (1) Администратор на помощ е всяко лице, което разработва управлява или предоставя държавна помощ или минимална помощ.

(2) Когато помощта е предоставена чрез други лица, за администратор на помощ се счита публичният орган, който може да упражнява пряко или косвено контрол върху управлението, състава и решенията на органите за управление на лицето, чрез което се предоставя помощта, или публичния орган, който е компетентен за съответната държавна политика.

(3) Когато помощта се предоставя от орган, управляващ оперативна програма или орган, програмен оператор на програма за администратор на помощ се счита органът, отговорен за управлението и изпълнението на програмата.

(4) В областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството, министърът на земеделието и храните планира, разработва, управлява, уведомява и докладва предоставянето на държавна помощ и на минимална помощ.

(5) Министърът на земеделието и храните определя администратор на помощ за разработваните от него мерки.

Чл. 11. Във всеки акт за предоставяне на държавна и минимална помощ издателят на акта определя и администратора на помощта.

Отговорности на администраторите на помощ

Чл.12. Администраторът на помощ носи отговорност за законосъобразното предоставяне и разходване на държавни и минимални помощи в съответствие с действащата нормативна уредба и приложимите актове на Европейския съюз.

Чл.13. (1) Администраторът на помощ определя целите и разработва съдържанието, конкретните параметри и механизмите за предоставяне и контрол на всяка помощ, както и оценява въздействието ѝ.

(2) Администраторът на помощ е длъжен да изготви план за оценка на въздействието на мерките за помощта и доклад към него за представяне пред Европейската комисия, когато това се изисква въз основа на акт на Европейския съюз или по искане на Европейската комисия.

(3) Редът, формата, реквизитите и начините за изготвяне и представяне на плана за оценка и на оценъчния доклад се определят в правилника за прилагане на закона.

Чл.14. В случаите на схема за държавна помощ и за минимална помощ администраторът на помощ е длъжен да осигури съответствието с правилата по държавните помощи за всеки отделен случай в обхвата на схемата.

Чл.15. Администраторът на помощ е длъжен да не привежда мярка за помощ в действие и да не предоставя помощ до:

1. произнасяне на Европейската комисия с решение относно разрешаване на планираната държавна помощ или с решение, че мярката не представлява държавна помощ, или до настъпване на обстоятелства, при които може да се счете, че Европейската комисия е взела решение за разрешаване на помощта;

2. до получаване на оценка от министъра на финансите, че мярката е приведена в съответствие с правилата на общия регламент за групово освобождаване.

Чл.16. (1) Администраторът на помощ е длъжен преди предоставяне на нова държавна помощ или промяна на съществуваща помощ, да уведоми министъра на финансите.

(2) Редът, формата, съдържанието и начинът за уведомяване и предоставяне на информация по ал.1 се определят с наредба на министъра на финансите.

(3) Предоставянето на нова държавна помощ или промяната на съществуваща помощ в областта на земеделието, горското стопанство и рибарството става след решение или по предложение на министъра на земеделието и храните.

Чл.17. (1) Администраторът на помощ, в 14 дневен срок от издаването на акта за държавна помощ, е длъжен да предоставя на всеки получател на държавна и минимална помощ информация за вида, размера, основанието за предоставяне и съвместимостта на помощта чрез изрично позоваване на заглавието и номера на публикация в *Официален вестник на Европейския съюз*, както и произтичащите от получаването на помощта задължения за получателя.

(2) Информация за размера на помощта по ал. 1 не се предоставя, когато помощта е свързана с данъчни мерки, изискващи обработка на данъчни декларации на данъчно задължени лица.

(3) Когато акта по ал.1 е обвързан с решение на Европейската комисия, срокът започва да тече от датата на получаване на решението.

Чл.18. Администраторът на помощ е длъжен да изготви необходимите документи по прилагането на мярка за помощ съобразно изискванията на съответния акт на институция на Европейския съюз, във вида и обема посочени в акта.

Чл. 19 (1) Всеки администратор на помощ е длъжен да поддържа достатъчен капацитет за осъществяване на дейностите по планиране, разработване, уведомяване, предоставяне, управление, докладване и контрол на предоставянето на държавни и минимални помощи.

(2) Всеки администратор на помощ индивидуално определя мерки за изпълнение на дейностите по ал. 1 съобразно обема и спецификата на администрираните помощи, като включва най-малко техническа, кадрова обезпеченост и мерки за съхранение на информация.

(3) За всяка държавна и минимална помощ администраторът на помощ може да определи отговорни лица за извършване на дейностите по ал. 1.

Чл. 20. (1) Администраторът на помощ е длъжен да поддържа и съхранява информацията за предоставените от него държавни и минимални помощи, като отговаря за нейната достоверност.

(2) Срокът за съхранение на информацията по ал.1 е най-малко 10 години, считано от датата на последното предоставяне на помощ по схема за държавна или минимална помощ или на индивидуална държавна или минимална помощ. В случаите на помощ, изплащана на части срокът започва да тече от датата на последното предоставяне.

(3) При поискване, достъп до информацията по ал.1, или извадка от нея, се предоставя на лица, определени от министъра на финансите или от Европейската комисия, във вида и срока указани в искането.

Глава IV

Получател на помощ

Чл.21. (1) Получател на държавна и минимална помощ е всяко предприятие, за което е предназначена помощта, както и всяко предприятие, което пряко или косвено се облагодетелства от тази помощ като получава икономическа изгода под всякаква форма.

(2) Предприятие по ал. 1 е всяко лице, което осъществява стопанска дейност без значение на неговата правна форма, статута и начин на финансиране, независимо от това дали е създадено с цел да формира и разпределя печалба.

(3) Когато лицето по ал.2 осъществява едновременно стопанска и нестопанска дейност, то може да се разглежда като получател на държавна и минимална помощ само по отношение на стопанската си дейност, при условие, че:

а) стопанската и нестопанската дейност са напълно отделени по отношение на, активите, пасивите, приходите и разходите от дейностите и

б) е налице фактическо или финансово-счетоводно обособяване на съответните дейности.

(4) В случаите когато мярката за помощ се реализира чрез едно предприятие, но изгода от помощта получава и друго предприятие, всяко от тях може да бъде счетено за получател на помощта.

(5) Когато след предоставяне на помощта, в резултат на споразумение, сделка или други правни действия, изгодата от помощта премине върху друго предприятие, същото може да бъде счетено за получател на помощ.

Глава V

Видове държавни помощи. Ред за предоставяне и процедури

Държавни помощи, за които се изисква уведомяване на ЕК

Чл.22 Всички държавни помощи подлежат на уведомяване пред ЕК, включително всяко намерение за предоставяне на нова държавна помощ или за промяна на съществуваща държавна помощ, освен когато уведомяване не се изисква въз основа на акт на ЕС и в изрично предвидените случаи в този закон.

Чл.23.(1) Уведомяването на ЕК се осъществява:

1. от администратора на помощ чрез министъра на финансите, с уведомление за държавна помощ, изготвено от администратора на помощ и съдържащо информация, относно целите, характеристиките, параметрите и условията за предоставяне на помощта;

2. от министъра на земеделието и храните за помощите в земеделието, развитието на селското стопанство, горското стопанство и рибарството.

(2) Уведомлението се придружава от обосновка за съответствие с правилата в областта на държавните помощи и/или обосновка, че предложената мярка не представлява държавна помощ, когато уведомлението се подава с цел правна сигурност. Обосновката е неразделна част от уведомлението по ал.1.

(3) Администраторът на помощ е длъжен да съгласува предварително с министъра на финансите уведомленията по ал.1, т.1 и обосновките към тях.

(4) Уведомяването по ал.1, т.2 за данъчни мерки се съгласува предварително с министъра на финансите.

Чл.24 (1) Когато при съгласуването по чл.23, ал.1, т.1 министърът на финансите констатира, че уведомлението или предлаганата мярка не е в съответствие с правилата в областта на държавните помощи, той уведомява администратора на помощта, като може да предлага мерки за привеждането ѝ в съответствие.

(2) Администратор на помощ, който не приведе уведомлението и предлаганата мярка в съответствие с правилата в областта на държавните помощи съгласно предложението на министъра на финансите по ал.1, е длъжен да изготви и изпрати до министъра на финансите писмена декларация и мотиви за непривеждането в съответствие.

(3) Министърът на финансите, след получаване на цялата необходима информация

от администратора на помощта, изпраща уведомленията за държавна помощ до Европейската комисия.

(4) В случаите по ал.2 министърът на финансите изпраща уведомлението до Европейската комисия във вида, заявен с декларацията на администратора на помощта.

Чл.25. (1) След получаване на решение на Европейската комисия потвърждаващо съвместимостта и/или разрешаващо предоставянето на помощта, министърът на финансите информира администратора на помощта, че мярката може да бъде приведена в действие.

(2) В случай, че в решението по ал. 1 Европейската комисия е постановила допълнителни условия, за които не е поставила срок, в едномесечен срок от получаването на решението, администраторът на помощта представя на министъра на финансите информация за изпълнението на тези условия.

Чл.26. В случай на откриване на официална процедура по разследване от Европейската комисия, министърът на финансите уведомява съответния администратор на помощ.

Чл.27. Формата, съдържанието и начините за изпращане на уведомленията по тази глава до Европейската комисия се определят с правилника за прилагането на закона.

Глава VI

Държавни помощи, за които не се изисква уведомяване на ЕК

Чл.28. Държавни помощи, за които не се изисква уведомяване на Европейската комисия са помощи, към които не се прилага задължението за уведомяване съгласно чл. 108, параграф 3 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

Чл.29. В случаите, когато държавната помощ попада в обхвата на общ регламент за групово освобождаване, администраторът на помощ е длъжен предварително да информира и да съгласува с министъра на финансите всяко намерение за предоставяне на нова държавна помощ и за промяна на съществуваща държавна помощ, с изключение на схеми на държавна помощ или индивидуални помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството.

Чл.30. (1) Министърът на финансите разглежда постъпилата информация по чл. 29 и изготвя становище или оценка за съответствието на държавната помощ с правилата за групово освобождаване или с приложимите актове на Европейския съюз, в които се посочва и нейния максимален интензитет. Оценка или становището се изготвят в едномесечен срок от получаване на цялата необходима информация от администратора на помощта, по реда, по който са постъпили, освен когато не е предвидено друго.

(2) Срокът по ал.1 се прекратява при поискване на допълнителна информация. От датата на получаване на допълнителната информация започва да тече нов едномесечен срок.

(3) В случаите на несъответствие министърът на финансите предлага на администратора на помощта да приведе мярката в съответствие с правилата на общ

регламент за групово освобождаване или с приложимите актове на Европейския съюз, след което изготвя оценката или становището по ал. 1.

Чл.31. Министърът на финансите информира Европейската комисия за предоставянето на държавни помощи, попадащи в обхвата на общ регламент за групово освобождаване или освободени от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия, по реда, предвиден в приложимите актове на Европейския съюз, с изключение на схеми на държавна помощ или индивидуални помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството.

Чл.32. В случаите, когато правното основание и условията на помощта се уреждат с нормативен акт, изготвянето на становище по чл.30, ал. 1 се осъществява преди процедурата, приложима за внасянето на проекта на нормативен акт за издаване или приемане от компетентния орган. Становището придружава проекта на акт.

Чл.33. Министърът на земеделието и храните разработва помощите в обхвата на регламент за групово освобождаване в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството, информира Европейската комисия за предоставянето на държавни помощи, попадащи в обхвата на регламент за групово освобождаване или освободени от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия, по реда, предвиден в приложимите актове на Европейския съюз и ги привежда в действие след публикуване на информация на интернет страницата на Европейската комисия.

Минимални помощи (de minimis) или помощи, освободени от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия

Чл.34 (1) Предоставянето на минимална помощ или помощ, освободена от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия, може да се извърши без предварително уведомяване от администратора на помощта и получаване на становище от министъра на финансите.

(2) Минималните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството се отпускат само след получаване на становище от министъра на земеделието и храните.

(3) Контролът за съответствие на предоставянето на минималните помощи или помощи, освободени от задължението за уведомяване с действащите регламенти или актове на Европейския съюз относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се осъществява от съответния администратор на помощ.

Чл.35. Министърът на земеделието и храните разработва мерки за подпомагане чрез минимални помощи и упражнява контрол за законосъобразното предоставяне на минимални помощи в съответствие с действащите регламенти на Европейския съюз относно прилагането на чл.107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на минималната помощ в секторите рибарство и производство на селскостопански продукти, определени в Приложение № 1 от Договора за

функционирането на Европейския съюз.

Чл.36 (1) В срок до три работни дни от предоставянето на всяка помощ, попадаща в обхвата на минимална помощ, администраторът на помощ информира министъра на финансите, съответно министъра на земеделието и храните.

(2) Редът, формата, съдържанието, начинът и сроковете за информиране се определят в правилника за прилагане на закона.

(3) Алинея 2 не се прилага в случаите, когато с акт на Европейския съюз е предвиден друг ред.

Чл.37. Министърът на финансите, съответно министърът на земеделието и храните, информира Европейската комисия за предоставянето на минимални помощи или за помощи, освободени от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия по предвидения в приложимите актове ред.

Чл.38. (1) При предоставяне на помощ по чл.34 администраторът на помощ е задължен да създаде правила за прилагане на условията за предоставяне и за контрол върху минималната помощ или за помощта, освободена от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия, както и механизъм за установяване на неправомерно получена помощ.

(2) Правилата и механизмът по ал. 1 могат да се предоставят предварително на министъра на финансите, съответно на министъра на земеделието и храните, които да изразят становище и/или да предоставят указания по тях.

Чл.39. (1) Неправомерно получената минимална помощ или помощ, освободена от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия представлява публично вземане, което се установява от администратора на помощта, чрез издаване на акт за установяване на публичното вземане по реда на чл.166, ал. 2 и 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Изпълнението на акта по ал. 1 се извършва по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Всеки администратор на помощ, издал акт по ал. 1, е длъжен в срок до 3 работни дни от издаването на акта да информира министъра на финансите, съответно министъра на земеделието и храните. Редът, формата, съдържанието и начинът за информиране се определят в правилника за прилагане на закона.

Глава VII

Възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ. Възстановяване на неправилно използвана държавна помощ

Чл. 40. (1) Възстановяването на неправомерна и несъвместима държавна помощ или на неправилно използвана помощ се извършва въз основа на решение на Европейската комисия, с разпореждане за възстановяване и влязъл в сила акт за установяване на публично вземане, когато това е приложимо.

(2) Решението на Европейската комисия за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ или на неправилно използвана помощ, подлежи на изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Когато с решението на Европейската комисия за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ или съответно на неправилно използвана помощ не са индивидуализирани получателите на помощ и размерът на сумата, която трябва да се възстанови, администраторът на помощта издава акт за установяване на публично вземане по реда на чл. 166, ал. 2 и 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(4) Вземанията по ал. 1 подлежат на принудително събиране от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(5) Министърът на финансите, съответно министърът на земеделието и храните информира администратора на помощта в срок до 5 работни дни от датата на уведомяване чрез Постоянното представителство за решението на Европейската комисия.

(6) В случаите по ал. 3 администраторът на помощта е длъжен да установи лицата, получатели на помощта и размера на получената от всяко лице помощ, като уведоми министъра на финансите за установеното и за предприетите действия, съобразно сроковете, поставени в решението на Европейската комисия.

(7) Размерът на помощта по ал. 6 се установява въз основа на:

1. информация, налична при администратора на помощта;
2. оценка, приета от администратора на помощта – извън случаите по т.1.

(8) Информацията или оценката по ал. 7, включват и лихвата за неправомерност върху помощта, изчислена с натрупване за периода от датата, на която помощта е на разположение при получателя, до датата на пълното ѝ възстановяване.

(9) Оценката по ал. 7, т. 2 се изготвя от правоспособен независим оценител, регистриран по Закона за независимите оценители, който не е в трудово или служебно правоотношение с възложителя и не е свързано лице по смисъла на § 1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс с получателя на помощта.

(10) Оценката по ал. 7, т. 2 се възлага и приема от администратора на помощта, съобразно поставените в решението на Европейската комисия срок и условия.

(11) Когато оценката по ал. 7, т. 2 не е приета от администратора на помощта, същият се мотивира и възлага повторна експертна оценка на трима оценители, с изключение на случаите, когато оценката се възлага по реда на Закона за обществените поръчки.

(12) Сроковете за изготвяне на експертните оценки се определят от администратора на помощта, съобразно срока за изпълнение посочен в решението на Европейската комисия.

(13) Разноските по изготвяне на оценките са за сметка на лицата, получатели на неправомерната и несъвместима помощ или за възложителя, когато оценката е възложена по реда на Закона за обществените поръчки.

Чл.41. (1) Актът по чл. 40, ал. 3 съдържа и позоваване на решението на Европейската комисия.

(2) Не се прилага реда по чл. 40, ал. 3, когато:

1. предоставената неправомерна и несъвместима помощ е в обхвата на регламент за минимална помощ, като в този случай се прилага реда на чл. 39, ал. 1;

2. решението на Европейската комисия съдържа идентификация на лицата, получатели на помощта и размерът на подлежащата на възстановяване държавна помощ.

(3) Копие от решението на Европейската комисия и актът по чл. 40, ал. 3 се връчват от администратора на помощ на лицето, получател на помощта по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл.42. В случаите, когато получателът на помощта е в производство по несъстоятелност, Националната агенция за приходите изпраща екземпляр от акта за установяване на вземането на съда по несъстоятелността.

Чл.43. (1) Националната агенция за приходите, съответно администраторът на помощ, уведомява министъра на финансите за всяко погасено задължение в срок от 7 работни дни от датата на погасяването му.

(2) Министърът на финансите води регистър на решенията на Европейската комисия по чл. 40, ал. 1, в който се отразява и тяхното изпълнение. Редът, съдържанието и начинът за водене на регистъра се определят в правилника за прилагане на закона.

Чл.44. (1) Освен когато в решението на Европейската комисия по чл. 40, ал. 1 е посочен друг срок, в срок до два месеца от датата на решението на министъра на финансите, съответно на министъра на земеделието и храните се предоставя информация от :

1. администратора на помощта за:
 - а) лицата, получатели на помощта с тяхната данъчна идентификация;
 - б) размера на помощта за възстановяване, включително главница и лихви;
 - в) описание на предприятиите и планирани мерки за изпълнение на съответното решение на Европейската комисия;
 - г) издадените актове за установяване на вземанията, както и изпълнението по тях;
 - д) обжалваните актове за вземанията.
2. Националната агенция за приходите за:
 - а) предприетите действия в производството по несъстоятелност за събиране на вземанията;
 - б) предприети други мерки за изпълнение на решението на Европейската комисия, включително правното им основание.

(2) Освен когато в решението на Европейската комисия по чл. 40, ал. 1 е посочен друг срок, в срок до шест месеца от датата на решението на Европейската комисия Националната агенция за приходите уведомява министъра на финансите, съответно министъра на земеделието и храните за изпълнението на решението.

(3) Министърът на финансите, съответно министърът на земеделието и храните може да изиска от Националната агенция за приходите, съответно от администратора на помощ, предоставянето на допълнителна информация и доказателства за окончателното изпълнение на решението.

(4) Министърът на финансите, съответно министърът на земеделието и храните предоставя информацията по ал. 1-3 на Европейската комисия в срокове и при условия, определени от нея.

Чл.45. При наличие на предпоставки за абсолютна невъзможност за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ, Националната агенция за приходите, съответно администраторът на помощ, незабавно уведомява Европейската комисия чрез министъра на финансите, съответно министъра на земеделието и храните за възможността решението ѝ за възстановяване на помощта да остане напълно или частично неизпълнено.

Чл.46. Администратор на помощ е длъжен да не предоставя нова държавна помощ на предприятие, което не е изпълнило решение на Европейската комисия по чл. 40, ал. 1 и не е възстановило изцяло неправомерна и несъвместима държавна помощ или неправилно използвана помощ.

Чл.47. За неуредените в тази глава въпроси се прилагат съответно разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Глава VIII

Информация и координация

Чл.48 Обменът на информация с Европейската комисия по всички въпроси, свързани с държавните помощи, се осъществява чрез министъра на финансите, съответно министъра на земеделието и храните, и чрез Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз.

Чл.49. Публичните органи, както и другите администратори на помощ са длъжни да предоставят на министъра на финансите, съответно на министъра на земеделието и храните, информация за администрираните от тях държавни и минимални помощи. Формата, съдържанието, сроковете и реда за изготвяне и представяне на информация могат да се определят от министъра на финансите, съответно от министъра на земеделието и храните при условията и реда, определени в правилника за прилагане на закона.

Чл.50 (1) В срок до 31 март всяка година публичните органи, както и другите администратори на помощ са длъжни да предоставят на министъра на финансите, годишен доклад за администрираните от тях държавни помощи по отчетни данни за предходната година. Докладът не се счита за уведомяване по чл.16, ал. 1.

(2) В срок до 31 януари всяка година Държавен фонд „Земеделие” и другите администратори на помощ в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството предоставят на министъра на земеделието и храните годишен доклад за администрираните от тях държавни помощи по отчетни данни за предходната година. Докладът не се счита за уведомяване по чл.16, ал. 1.

(3) Докладите по ал. 1 и 2 за държавни помощи, свързани с прилагане на данъчни мерки, изискващи обработка на декларации на данъчно задължените лица, се предоставят не по-късно от 10 юни на текущата година по предварителни данни, като окончателните данни се предоставят не по-късно от 10 юли същата година.

(4) публичните органи, както и другите администратори на помощ са длъжни да публикуват на интернет страниците си докладите по ал. 1 и 2 във вида и в сроковете, в които са изпратени до съответния министър.

(5) Въз основа на получените по ал. 1 доклади министърът на финансите изготвя годишен доклад за предоставените държавни помощи за предходната година и го представя на Европейската комисия в срок до 30 юни на текущата година. Копие от годишния доклад се изпраща до Народното събрание, Министерския съвет и до Агенцията за държавна финансова инспекция.

(6) Въз основа на получените по ал. 2 доклади министърът на земеделието и храните изготвя годишен доклад за предоставените държавни помощи за предходната година в

областта на земеделието, развитието на селските райони, горското стопанство и рибарството и го представя на Европейската комисия в срок до 30 юни на текущата година.

(7) Условието и реда за изготвяне и представяне докладите по ал. 1 и 2 се определят в правилника за прилагане на закона.

Чл.51. Условието и реда за осигуряване на прозрачност във финансовите взаимоотношения между публичните органи и държавните и общинските предприятия, както и за финансовата прозрачност за определени предприятия при предоставянето на държавни помощи и минимални помощи се определят от министъра на финансите в наредбата по чл. 16, ал. 2.

Чл. 52. Министърът на финансите подпомага при необходимост администраторите на помощ и следи за спазването на политиката в областта на държавните помощи и минималните помощи.

Чл. 53 (1) В случай, че Европейската комисия поиска информация или съдействие от Република България, министърът на финансите се обръща към съответния администратор на помощ или към съответния компетентен орган с искане да предостави необходимата информация.

(2) Администраторът на помощ или съответния компетентен орган е длъжен в указания от министъра на финансите или министъра на земеделието и храните срок да отговори на запитването, да предостави исканата информация и да окаже пълно съдействие по поставения въпрос.

(3) Получателят на помощта е длъжен да оказва съдействие на администратора на помощ, на министъра на финансите, съответно на министъра на земеделието и храните, и на Европейската комисия, включително да предоставя информация или декларация и да изразява становище по конкретния случай в съответно указания срок, съобразно искането за предоставяне на информация.

(4) Искането за предоставяне на информация по ал. 3 може да бъде отправено и по електронен път.

(5) Когато Европейската комисия постанови решение за прекратяване на помощта, министърът на финансите, съответно министъра на земеделието и храните изисква от администратора на помощта да предприеме действия за изпълнение на това решение в срок от 7 работни дни от получаване на решението и да го публикува на своята интернет страница.

(6) По искане на Европейската комисия, с решение на Министерския съвет могат да бъдат определяни приоритетни мерки за държавни помощи, за които има подадено уведомление за разглеждане от Европейската комисия.

Чл.54. Редът и начинът за обмен на информация с Европейската комисия се определят в правилника за прилагане на закона.

Чл.55 (1) Министърът на финансите изгражда и поддържа информационна система за наблюдение и координация на държавните помощи на централно, областно и общинско

ниво.

(2) Системата по ал. 1 представлява комплекс от мерки за обмен на информация, изграждане и поддържане на административен капацитет, която включва най-малко: специализирана интернет страница, регистър на минималните помощи, стандартизирани формуляри и друга информация, гарантираща прозрачността на държавните помощи на всички нива.

Чл.56 (1) Въз основа на информацията, предоставяна от администраторите на помощ, министърът на финансите, съответно министърът на земеделието и храните, обработка и съхранява обобщена информация за предоставените държавни и минимални помощи.

(2) За осигуряване на прозрачност и докладване на държавните и минималните помощи министърът на финансите, съответно министърът на земеделието и храните, поддържа архиви и регистри с информация относно:

1. всички уведомления за помощ, включително изпратените до Европейската комисия;
2. решенията на Европейската комисия за схемите за държавна помощ и индивидуалните държавни помощи;
3. предоставените минимални помощи;
4. решенията за възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ и за възстановяване на неправилно използвана държавна помощ и получателите на неправомерна и несъвместима държавна помощ, които следва да я възстановят .
5. други данни, когато това е необходимо.

(3) За осигуряване на прозрачност на държавните помощи администраторите на помощ предоставят информация за целите на регистъра, поддържан от Европейската комисия.

(4) Формата, съдържанието и начинът на достъп до информацията по ал. 1 и на архивите и регистрите по ал. 2 и 3 се определят в правилника за прилагане на закона.

Глава IX

Производство пред съд

Чл.57. Разпоредбите на тази глава се прилагат по всички съдебни производства, свързани с нарушения на този закон и на Европейското право при предоставянето на държавни помощи.

Чл.58. (1) Всяка заинтересована страна може да оспори акт за предоставяне на държавна помощ, с който се засягат интереси, свързани с осъществяваната от него дейност, когато актът е издаден в нарушение на закона и/или на Европейското право в областта на държавните помощи.

(2) Актът за предоставяне на държавна помощ може да бъде оспорен изцяло или частично, както и да бъде поискана неговата отмяна.

(3) Когато актът за предоставяне на държавна помощ е издаден от публичен орган, същият се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Когато актът за предоставяне на държавна помощ издаден от публично предприятие, което не изпълнява административни функции, същият се оспорва по общия исков ред по Гражданскопроцесуалния кодекс.

Чл.59. (1) Жалби или искове по чл. 58 се предявяват срещу администраторите на държавна помощ.

(2) Когато въз основа на оспорения акт за предоставяне на държавна помощ е получена държавна помощ, жалбата, съответно искът се предявяват и към получателя на помощ.

(3) В случаите по ал. 2, ако жалбата или искът не са предявени и към получателя на помощта, съдът дава указания и определя срок за допълване на жалбата, съответно исковата молба в изпълнение на това изискване. Ако указанието не бъде изпълнено в определения срок, съдът конституира получателя като страна по делото и назначава негов 3 служебен адвокат.

Чл.60. (1) По реда на този закон се предявяват и искове за:

1. предотвратяване на изплащане на неправомерна държавна помощ;
2. обезщетение при нарушение на задължението за отлагане;
3. пълното възстановяване на получена неправомерна помощ без оглед на нейната съвместимост и изплащане на лихва за неправомерност;
4. обезщетение за вреди, причинени на конкуренти на получателя и/или засегнати трети лица;
5. възстановяване на държавна помощ, която не е възстановена в изпълнение на решение на Европейската комисия по реда на глава седма.

(2) Исковете по ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5 се предявяват срещу съответния администратор на държавна помощ. При получена държавна помощ исковете се предявяват и към получателя на помощта.

(3) Когато, при условията на ал. 2, исковите не са предявени и към получателя, съдът дава указания и определя срок за допълване на исковата молба в изпълнение на това изискване. Ако указанието не бъде изпълнено в определения срок, съдът конституира получателя като страна по делото и назначава негов служебен адвокат.

(4) Исковите по ал. 1, т. 3 се предявяват срещу получателя на държавната помощ.

Чл.61. След като провери редовността и допустимостта на жалбата или иска, както и другите искания и възражения на страните, компетентният съд преценява дали жалбата или искът са предявени във връзка с мярка представляваща държавна помощ или минимална помощ.

Чл.62. (1) При извършване на преценката по чл. 61 съдът се съобразява с разпоредбите на този закон и с актовете и установената практика на Съда на Европейския съюз и Европейската комисия.

(2) Когато са налице съмнения относно квалифицирането на мярката като държавна помощ, съдът може да спре делото и да използва своето право да поиска становище от Европейската комисия по този въпрос.

(3) Независимо дали е поискано становище по ал. 2, съдът може да спре съдебното производство и да отнесе въпроса пред Съда на Европейския съюз за произнасяне на преюдициално решение.

Чл.63. Когато се установи наличие на държавна помощ, съдът не може да преценява мярката за съвместимост и е длъжен да разгледа жалбата или иска, независимо дали същата мярка е поставена паралелно за разследване от Европейската комисия.

Чл.64. (1) Когато се установи, че претендираните с жалбата или исковата молба права не са свързани с мярка, представляваща държавна помощ или минимална помощ, съдът прекратява делото.

(2) Определението на съда за прекратяване на делото може да се обжалва с частна жалба.

(3) В случай на прекратяване на делото по ал. 1 жалбоподателят, съответно ищецът може да защити правата си по общия ред.

Чл.65. (1) В хода на съдебното производство съдът може да поиска от Европейската комисия да изрази становище относно приложимост на акт на орган на Европейския съюз, или на съществуваща и/или одобрена схема за държавна помощ или за минимална помощ, или да се произнесе с решение за установяване на съвместимост на мярката за помощ с Вътрешния пазар.

(2) Когато в хода на съдебното производство бъде повдигнат въпрос относно валидност на акт на орган на Европейския съюз, относим към предмета на делото, съдът може да поиска становище по същия от Европейската комисия или да постави този въпрос пред Съда на Европейския съюз за произнасяне на преюдициално решение. Когато това се предвижда изрично от Европейското право, съдът е длъжен да поиска Съда на Европейския съюз да се произнесе по съответния въпрос.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 съдът спира делото до получаване на становището, съответно решението на Европейската комисия или Съда на Европейския съюз.

Чл.66. (1) Съдът се произнася с решение, с което уважава или отхвърля изцяло или частично жалбата или иска.

(2) Когато жалбата или искът са уважени изцяло или частично, с решението си съдът може да постанови:

1. отмяна на акта за предоставяне на държавна помощ;
2. да бъде преустановено изплащането на неправомерна държавна помощ;
3. да бъде изплатено обезщетение поради нарушаване на задължението за отлагане;
4. да бъде напълно възстановена неправомерно предоставена държавна помощ от получателя и да бъде заплатена лихва за неправомерност;
5. да бъде изплатено обезщетение за причинени вреди на конкуренти на получателя и/или трети лица;
6. да бъде възстановена държавна помощ, която не е възстановена в изпълнение на решение на Европейската комисия по реда на глава седма;
7. да не бъдат предприемани действия по предоставяне на неправомерна държавна помощ;
8. да бъдат предприети необходимите действия за възстановяване на съществуващите пазарни отношения.

Чл.67. (1) Отмяна на акт за предоставяне на държавна помощ се постановява, когато актът е издаден в нарушение на закона и/или на Европейското право.

(2) Когато съдът постанови отмяна на акт за предоставяне на държавна помощ, когато помощта е получена изцяло или частично, съдът е длъжен да постанови и пълното възстановяване на полученото, както и заплащане от получателя на лихва за неправомерност.

(3) До решаването на делото за отмяна на акт за предоставяне на държавна помощ, когато това е поискано, или по своя преценка, съдът може да разпорежи съответната мярка за държавна помощ да бъде преустановена. В тези случаи ако искането за отмяна не бъде уважено или бъде уважено частично, получателят на помощта има право на съответно

обезщетение от страната поискала преустановяването на мярката, когато от това са настъпили вреди за получателя.

(4) Искът за обезщетение по ал. 3 може да бъде предявен пред компетентния съд за разглеждане в отделно съдебно производство.

Чл.68. (1) При установяване на неправомерна държавна помощ съдът постановява решение за преустановяване на нейното изплащане/предоставяне, независимо от това, дали изплащането/предоставянето на помощта е частично извършено или предстои да бъде извършено.

(2) Когато помощта е частично изплатена, с решението си по ал. 1 съдът задължава получателят на помощта да върне полученото и да заплати лихва за неправомерност.

Чл.69. Съдът присъжда изплащане на обезщетение на засегнатите лица поради неспазване на задължението за отлагане, когато бъдат установени вреди, причинени поради неуведомяване на Европейската комисия за мярката за държавна помощ или поради нейното привеждане в действие преди положително решение на Европейската комисия по тази мярка.

Чл.70. (1) Съдът присъжда да бъде напълно възстановена неправомерно предоставена държавна помощ от получателя и да бъде заплатена лихва за неправомерност, когато помощта е предоставена в нарушение на закона и/или на Европейското право.

(2) Съдът не присъжда пълното възстановяване на неправомерно предоставена държавна помощ, когато за конкретния случай към датата на съдебното решение, Европейската комисия е дала указания за това, или е взела решение, че помощта е съвместима с вътрешния пазар.

(3) В случаите по ал. 2 съдът присъжда получателят на помощта да заплати единствено лихва за неправомерност. Когато лихвата за неправомерност не е определена в решението на Европейската комисия, нейният размер се определя от съда.

Чл.71. (1) Съдът, присъжда изплащане на обезщетение за причинени вреди на конкуренти на получателя и/или трети лица, след установяване и доказване на всички вреди причинени от предоставена неправомерна държавна помощ.

(2) При определяне размера на обезщетението по ал. 1 съдът взема предвид причинените на ищеца преки и/или косвени вреди от:

1. пропуснатата печалба, изразяваща се в нереализирани/непредоставени стоки и/или услуги;

2. загуба на актив или невъзможност за подобряване на актив;

3. загуба на пазарен дял, при която отчетените действителни приходи на ищеца са в по-малък размер на приходите, които той би реализирал, ако неправомерната държавна помощ не е била предоставена;

4. загуба от нереализирани приходи, ако получателят на помощта е сключил договор благодарение на помощта, когато този договор би могло да бъде сключен от ищеца, ако помощта не е била предоставена. В загубата се включват очакваните приходи, които ищецът би реализирал при сключване на договора, а когато договорът е вече изпълнен от получателя се отчита реализираната от него печалба;

5. прекратяване на дейността и/или изпадане в несъстоятелност;

6. други действия или бездействия на получателя, които са нанесли вреда на ищеца и са довели до конкурентно предимство за получателя.

Чл.72. (1) Искът за изплащане на обезщетение за причинени вреди на конкуренти на получателя на помощ и/или трети лица може да бъде уважен и в случаите, когато след датата на образуване на делото, Европейската комисия е разгледала мярката и се е произнесла с решение за нейната съвместимост с Вътрешния пазар.

(2) В случаите по ал. 1 обезщетение може да се присъди единствено за вредите, причинени за периода от получаване на помощта до датата на решението на Европейската комисия.

Чл.73. (1) Съдът присъжда възстановяване на държавна помощ, която не е възстановена в изпълнение на решение на Европейската комисия по реда на глава седма, и когато не е изпълнено решение на Европейската комисия, с което се разпорежда възстановяване на държавна помощ, независимо дали за възстановяването е издаден акт на национално ниво.

(2) В случаите по ал. 1 съдът може да присъди и обезщетение за вреди.

(3) Ако в хода на делото бъде оспорено решението на Европейската комисия и това не е предмет на разглеждане от Съда на Европейския съюз, съдът може да спре съдебното производство и да отнесе въпроса за разглеждане от Съда на Европейския съюз, когато са налице следните условия:

1. съдът има сериозни съмнения относно валидността на акта и

2. изпълнението на мярката може да причини значителни и непоправими вреди за ищеца.

Чл.74. (1) Когато това е поискано или по своя преценка, в хода на съдебното производство, съдът може да разпорежи недопускане или преустановяване на плащането на неправомерна помощ, до решаването на спора по същество.

(2) В случаите по ал. 1, при извършено плащане по мярка на държавна помощ, за която съдът има достатъчно и разумно убеждение да обяви за неправомерна, съдът може да разпорежи предоставените средства по помощта и лихвата за неправомерност към този момент да бъдат внесени по специална определена от съда сметка, където да останат блокирани до решаването на спора по същество.

(3) При потвърждаване неправомерността на помощта по ал. 2, съдът разпорежда блокираните средства да бъдат преведени на администратора на помощта, а когато неправомерност не се установи - да бъдат преведени на получателя.

Чл.75. (1) Когато разглежданата от съда мярка за държавна помощ се оценява едновременно и от Европейската комисия за съвместимост, и при преценка, че спорът следва да бъде решен по същество след постановяване на решението на Европейската комисия, съдът може да разпорежи предоставените средства по помощта и лихвата за неправомерност към този момент да бъдат внесени по специална определена от съда сметка, където да останат блокирани до произнасяне на Комисията.

(2) Когато Европейската комисия обяви помощта за несъвместима, съдът постановява пълният размер на средствата по ал. 1 да бъде преведен на администратора на помощта.

(3) Когато Европейската комисия обяви помощта за съвместима, съдът постановява тези от средствата по ал. 1 по предоставената помощ да бъдат преведени на получателя, а по лихвата за неправомерност да бъдат преведени на администратора на помощта.

Чл.76. (1) В хода на съдебното производство съдът може да се възползва от правото да иска съдействие от страна на Европейската комисия за предоставяне на необходима информация, включително по висящите пред комисията процедури или на становище относно прилагането на правилата за държавни помощи.

(2) Когато това е необходимо, съдът може да поиска от Европейската комисия да представи копия на документи, които не са публикувани, както и информация относно фактически и статистически данни, пазарни проучвания и и други.

Чл.77. Независимо дали е направено искане по чл. 75 съдът може да поиска от Съда на Европейския съюз да постанови преюдициално решение относно валидността и тълкуването на Европейското право, имащо отношение към предмета на делото.

Чл.78. Паричните задължения в полза на държавата и общините по влезлите в сила решения и определения на съдилищата по този закон представляват публични държавни, съответно публични общински вземания и се събират от органите на Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Чл.79. За производствата по тази глава се събират държавни такси в размер определен с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

Глава X

Административнонаказателни разпоредби

Чл.80 (1) Издател на акт за държавна или минимална помощ по чл. 11, който не определи администратор на помощта, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1 000 лв. до 5 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер от 100 лв. до 500 лв.

Чл.81. (1) Администратор на помощ, който не изпълни свое задължение по чл. 13, ал. 1, или ал. 2, се наказва с имуществена санкция в размер от 2 000 лв. до 5 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 200 лв. до 500 лв.

Чл.82.(1) Администратор на помощ, който не изпълни свое задължение по чл. 14, чл. 15 и чл. 16, ал. 1 се наказва с имуществена санкция в размер от 1 000 лв. до 4 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 100 лв. до 400 лв.

Чл.83. (1) Администратор на помощ, който не изпълни задължението си по чл.17, ал.1 и чл.18, чл.25, ал.2 и чл.29 се наказва с с имуществена санкция в размер от 500 лв. до 3 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 50 лв. до 300 лв.

Чл.84. (1)Администратор на помощ, който не изпълни задължението си да поддържа и съхранява информацията в срока по чл. 20, ал. 2 се наказва с имуществена санкция в размер от 500 лв. до 3 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 50 лв. до 300 лв.

Чл.85. (1) Администратор на помощ, който не изпълни задължението си по чл.23, ал.1, т. 1 и ал.3 и чл. 36, ал.1 се наказва с имуществена санкция в размер от 1 000 лв. до 4 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 100 лв. до 400 лв.

Чл.86. (1) Администратор на помощ, който предостави държавна помощ в противоречие с параметрите изразени в становището на министъра на финансите по чл. 30,

ал.1 и помощта бъде обявена от Европейската комисия за неправомерна и несъвместима се наказва с имуществена санкция в размер от 4 000 лв. до 10 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 400 лв. до 1 000 лв.

Чл.87. (1) Администратор на помощ, който предостави минимална помощ или помощ, освободена от задължението за уведомяване, за която министърът на земеделието и храните не е изразил становище по чл.34, ал.2 се наказва с имуществена санкция в размер от 4000 до 10 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 400 лв. до 1 000 лв.

Чл.88. (1) Администратор на помощ, който не изпълни задължението си по чл. 38, ал. 1, се наказва с имуществена санкция в размер от 4 000 лв. до 10 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 400 лв. до 1 000 лв.

Чл.89. Администратор на помощ, който не издаде акт за установяване на публично вземане по чл. 39, ал. 1 и чл. 40, ал. 1 и 3 се наказва с имуществена санкция в размер 4 000 до 10 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 400 лв. до 1 000 лв.

Чл.90. (1) Администратор на помощ, който наруши забраната за предоставяне на нова държавна помощ по чл. 46 се наказва с имуществена санкция в размер от 4 000 лв. до 10 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 400 лв. до 1 000 лв.

Чл.91 (1) Администратор на помощ, който не предостави съответния доклад в сроковете по чл. 50, ал.1, 2 и 3 се наказва с имуществена санкция в размер от 1 000 лв. до 4 000 лв.

(2) На виновните длъжностни лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 100 лв. до 400 лв.

Чл.92. (1) Получател на помощ, който не окаже съдействие, което е поискано по реда на чл. 53, ал. 3, се наказва с имуществена санкция в размер от 1 000 лв. до 4 000 лв.

(2) На виновните лица, действията или бездействията на които са довели до допускане на нарушение по ал. 1, се налага глоба в размер на 100 лв. до 400 лв.

Чл.93. Физическо лице, получател на помощ което не окаже съдействие, което е поискано по реда на чл. 53, ал. 3, се наказва с глоба в размер от 100 лв. до 400 лв.

Чл.94. При повторно нарушение на нарушителя се налага глоба или с имуществена санкция в двоен размер на първоначално наложената.

Чл.95 (1) Актовете за установяване на нарушенията по този закон, се съставят от длъжностни лица на Агенцията за държавна финансова инспекция в срок от 6 месеца от деня, в който нарушителят е открит от органи на агенцията, но не по – късно от 5 години от извършването на нарушението.

(2) Наказателните постановления се издават от директора на Агенцията за държавна финансова инспекция или оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания .

Чл. 96. Глобите или имуществените санкции, наложени по този закон, се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този закон въвежда мерки на национално ниво, необходими за прилагането на чл. 107 и чл. 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз и свързаните с тях актове на Европейския съюз.

§ 2. По смисъла на този закон:

1. „Акт за предоставяне“ е всяка нормативна разпоредба или писмен акт с който се предоставя право за получаване на държавна помощ.

2. „Възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ“ е изпълнение на комплекс от мерки с цел получателят на помощта да върне полученото обратно, съобразно определени условия така, че да се установи миналото съществуващо положение на пазара преди предоставянето на помощта, така все едно същата никога не е била предоставяна.

3. „Вътрешен пазар“ е този по смисъла на чл. 26 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

4. „Горско стопанство“ са дейности, свързани със стопанисването, защитата и опазването на горските територии и ползването на дървесина и недървесни горски

продукти..

5. „Държавна помощ“ е всяка помощ, попадаща в обхвата на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, предоставена от държавата или общината или за сметка на държавни или общински ресурси, пряко или чрез други лица, под каквато и да е форма, която нарушава или застрашава да наруши свободната конкуренция чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки, или предоставянето на определени услуги, доколкото се засяга търговията между държавите членки.

6. „Задължение за отлагане“ е изискване за въздържане от привеждане в действие на предвидена мярка за държавна помощ преди надлежното уведомяване и произнасянето на Европейската комисия по тази мярка.

7. „Заинтересована страна“ – е всяка държава-членка или всяко лице, чиито интереси биха могли да бъдат засегнати от предоставянето на помощ, в т.ч. получателят на помощта, конкуриращите се предприятия и консорциума.

8. „Земеделие“ са дейности, свързани с производството, преработката, подготовката за предлагане на пазара и търговията на продукти от Приложение I към чл. 38 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

9. „Индивидуална държавна помощ“ е всяка помощ, която не е предоставена въз основа на схема, или помощ, която е предоставена въз основа на схема, но подлежи на индивидуално уведомяване.

10. „Извънредни събития“ са тези, предизвикани с настъпването на непредвидени или непредотвратими обстоятелства от извънреден характер, които не са свързани с природни бедствия, в т.ч. форсмажорни обстоятелства, свързани с блокади, локаут, аварии, въстания, революции, войни, пожари, крупни производствени аварии и други обстоятелства, в резултат на които е нарушено съществуването до тяхното настъпване развитие на обществените отношения.

11. „Лихва за неправомерност“ е размерът на лихвения процент компенсиращ остойностеното предимство на получателя на неправомерна държавна помощ за периода от датата, на която помощта е на разположение при получателя, до датата на нейното напълно възстановяване, определена с натрупване по реда на Глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 година за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, от 30 април 2004 г.).

12. „Минимална помощ“ е помощта „de minimis“, определена в регламенти на Европейската комисия, която не нарушава или не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален характер, така както е определена в действащите регламенти на Европейския съюз относно прилагането на чл. 107

и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на минималната помощ.

13. „Неправилно използвана помощ“ е такава държавна помощ, която се използва от получателя в нарушение на решение, взето съгласно член 4, параграф 3 или член 7, параграфи 3 или 4 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на чл. 93 от Договора за ЕО (ОВ L 83 от 27 март 1999 г.), включително последващите му изменения и допълнения.

14. „Неправомерна държавна помощ“ е всяка държавна помощ, която е предоставена от Република България в нарушение на чл. 108, ал. 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

15. „Неправомерно получена минимална помощ“ е всяка минимална помощ, предоставена в нарушение на Регламент за минимална помощ.

16. „Нова държавна помощ“ е всяка помощ, включително схема за държавна помощ и индивидуална държавна помощ, която не е съществуваща, включително изменение на съществуваща държавна помощ.

17. „Общ регламент за групово освобождаване“ е освобождаването от задължение за предварително уведомяване по чл. 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз при предоставяне на определени категории държавни помощи в съответствие с условията и реда, установени в съответните регламенти на Европейската комисия, приети на основание Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 година по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 142 от 14 май 1998 г.), включително последващите изменения и допълнения на този регламент, с изключение на регламент за минимална помощ.

18. „Отчетни данни“ са данните, които по силата на акта за предоставяне на държавна помощ касаят средствата, които са:

- а) действително изплатени и/или
- б) подлежащи на изплащане.

19. „Официална процедура по разследване“ е процедура по чл.6 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на чл. 93 от Договора за ЕО (ОВ L 83 от 27 март 1999 г.), включително последващите му изменения и допълнения.

20. „Повторно“ е нарушението, извършено в срок до 1 година от влизане в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид

нарушение”.

21. „Помощ, освободена от задължението за уведомяване с акт на Съвета или на Европейската комисия“ е помощ, спрямо която не се прилага задължението за предварително уведомяване по чл. 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз на основание различно от Общ регламент за групово освобождаване и регламент за минимална помощ.

22. „Публичен орган“ е всяка, създадена и персонифицирана със закон, ръководена еднолично или колективно структура, носител на властнически правомощия в сферата на държавното и местното обществено и/или икономическо устройство, управление и контрол, която се финансира изцяло от държавния или общинския бюджет.

23. „Публично предприятие“ е всяко предприятие, върху което публични органи могат да упражняват, пряко или косвено, господстващо влияние по силата на собствеността им върху предприятието, на финансовото им участие в него или на норми, регулиращи дейността му. Публичните органи имат господстващо влияние по отношение на дадено предприятие, когато тези органи, пряко или косвено:

1. контролират мнозинството от гласовете по дяловете или акциите, издадени от предприятието, и/или

2. могат да назначават повече от половината членове на административен, управителен или контролен орган на предприятието.

За публично предприятие се счита и всяко юридически обособено лице, което се финансира изцяло или отчасти със средства от държавния или общинския бюджет, или има право да разходва такива средства.

24. „Регионална помощ“ е държавна помощ за насърчаване на икономическото развитие на региони в неравностойно положение в рамките на Европейския съюз, която може да бъде приета за съвместима на основание чл.107, пар. 3, букви „а“ и „в“ от Договора за функционирането на Европейския съюз.

25. „Решение относно разрешаване на планираната държавна помощ“ е акт на Европейската комисия за неповдигане на възражения, положително решение и положително решение под определени условия.

26. „Рибарство“ са дейности на юридически лица, еднолични търговци и физически лица, обхващащи стопански риболов и аквакултури.

27. "Стопанска дейност" е всяка икономическа дейност по предлагане на стоки и услуги на пазар, както и всяка дейност, резултатите от която са предназначени за размяна на пазара.

28. „Съществуваща държавна помощ“ са всички схеми за държавна помощ или индивидуални държавни помощи по смисъла на чл. 108, ал. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз и на приложение V, глава 2 "Политика на конкуренцията", т. 1 и 4 и глава 3 "Земеделие", буква "б" от Акта за присъединяване.

29. „Схема за държавна помощ“ е всеки акт, въз основа на който, без да се изискват допълнителни мерки за изпълнение, могат да се предоставят индивидуално държавни помощи на едно или повече предприятия, определени в акта по общ и абстрактен начин, и всеки акт, въз основа на който помощ, която не е свързана с определен проект, може да се предостави на едно или няколко предприятия за неопределен период от време и/или в неопределен размер.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Законът за държавните помощи (Обн. - ДВ, бр. 86 от 2006 г., изм., бр. 16 от 2008 г.; изм., бр. 66 от 2013 г., изм., бр. 98 от 2014 г.,) се отменя.

§ 4. Предоставените преди влизането в сила на този закон помощи се разглеждат при досегашните условия и ред на отменения ЗДП.

§ 5. (1) Подзаконовите нормативни актове по прилагането на този закон се приемат/издават в срок до една година от влизането му в сила.

(2) Подзаконовите нормативни актове, приети/издадени въз основа на отменения Закон за държавните помощи, се прилагат до приемането/издаването на актовете по ал. 1, доколкото не противоречат на този закон.

§ 6. В Закона за държавната финансова инспекция (Обн., ДВ, бр. 33 от 2006 г., изм., бр. 59 от 2006 г., изм. и доп. бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 64 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 98 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 60 от 2011 г.; изм., бр. 38 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 15 от 2013 г.; изм., бр. 14 от 2015 г.) в чл. 5, ал. 1, т. 3 думата „усвояването“ се заменя с „правомерното предоставяне и усвояване“.

§ 7. В Закона за публично-частното партньорство (Обн. - ДВ, бр. 45 от 2012 г.; изм., бр. 87 от 2012 г.; доп., бр. 102 от 2012 г.; изм., бр. 15 от 2013 г.,) в чл. 48, ал. 2 думите „чл. 9, ал. 2“ се заменят с „чл. 30, ал. 1“.

§ 8. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 52 от 2007 г.; доп., бр. 108 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32 от 2009 г.; изм., бр. 35 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2009 г., бр. 94

от 2010 г., бр. 19 от 2011 г.; доп., бр. 31 и 35 от 2011 г.; изм., бр. 51 и 77 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15 и 16 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 23 и 68 от 2013 г.; доп., бр. 91 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 100 от 2013 г.; изм., бр. 105 от 2014 г.,) т. 3 на чл.188, ал. 5 се изменя така:

„3. до максимално допустимия интензитет на съответната държавна помощ, определен с решението на Европейската комисия за нейното одобряване и/или по реда на чл. 30 от Закона за държавните помощи.“

§ 9. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм., бр. 86 от 2006 г.; доп., бр. 105 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 108 от 2006 г.; изм., бр. 37 - Решение № 7 на Конституционния съд на Република България от 2007 г.; изм., бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 52 от 2007 г.; изм., бр. 59 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г.; доп., бр. 12 от 2009 г.; изм., бр. 23 и 74 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г.; изм., бр. 100 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2011 г.; изм., бр. 77 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2011 г., бр. 54 и 94 от 2012 г.; изм., бр. 103 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 23 от 2013 г.; изм., бр. 30 и 68 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 98 и 101 от 2013 г.; изм., бр. 1 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 107 от 2014 г.,) в чл. 166, ал. 5, т. 2 думите „получила разрешение по чл. 9 от Закона за държавните помощи за тези активи за определяне на“ се заменят с „получила положително становище или оценка за съответствие по чл. 30 от Закона за държавните помощи до“.

§ 10. В Закона за държавните такси (Обн., Изв., бр. 104 от 1951 г. доп., бр. 89 от 1959 г., изм., бр. 21 от 1960 г., доп., ДВ, бр. 53 от 1973 г., бр. 87 от 1974 г., изм., бр. 21 от 1975 г., бр. 21 от 1990 г., изм. и доп., бр. 55 от 1991 г., доп., бр. 100 от 1992 г., бр. 69 от 1995 г., бр. 87 от 1995 г., бр. 37 от 1996 г., изм. и доп., бр. 100 от 1996 г., изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 82 от 1997 г., доп., бр. 86 от 1997 г., бр. 133 от 1998 г., изм., бр. 81 от 1999 г., доп., бр. 97 от 2000 г., изм. и доп., бр. 62 от 2002 г., изм., бр. 63 от 2002 г., доп., бр. 90 от 2002 г., бр. 84 от 2003 г., изм., бр. 86 от 2003 г., доп., бр. 24 от 2004 г., изм., бр. 36 от 2004 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 43 от 2005 г., доп., бр. 18 от 2006 г., изм., бр. 33 от 2006 г., доп., бр. 43 от 2008 г., изм., бр. 74 от 2009 г., бр. 82 от 2009 г., доп., бр. 55 от 2011 г., изм. и доп., бр. 99 от 2011 г., изм., бр. 68 от 2013 г. и бр. 53 от 2014 г.), в чл. 4 се създава буква „р“:

„р) за предявените пред съда жалби и иски молби по Закона за държавните помощи и за свързаните с тях процесуални действия, давани от съдилищата.“